

Emlékeztető
az Eötvös Loránd Tudományegyetem Oktatási és Képzési Tanácsának
2023. január 27-én 09:00 órai kezdettel tartott üléséről
Az ülés helye: ELTE TEAMS

Megjelentek:

Szavazati jogú tagok:

Zentai László rektorhelyettes, az Oktatási és Képzési Tanács (OKT) elnöke
Somssich Réka dékánhelyettes (ÁJK)
Horváthné Molnár Katalin igazgatóhelyettes (BDPK)
Márkus Eszter dékánhelyettes (BGGyK)
Horváth Krisztina dékánhelyettes (BTK)
Tóth Zsuzsanna Eszter dékánhelyettes (GTK)
Krebsz Anna dékánhelyettes (IK)
Rónay Zoltán dékánhelyettes (PPK)
Rácz Andrea dékánhelyettes (TáTK)
Szabóné Szitányi Judit dékánhelyettes (TÓK)
Müller Viktor dékánhelyettes (TTK)
Bérczes Luca Borbála tanulmányi alelnök (EHÖK)

Meghívottak:

Golyán Szilvia főigazgató-helyettes (TKK)
Billédi Katalin intézetigazgató-helyettes (BGGY)
Antoni Györgyi ügyvezető (ELTE ORIGÓ NYELVI CENTRUM KFT.)
Kovács Krisztina osztályvezető (SHÜTI)
Süveges Péter hivatalvezető (GTK)
Szabó Laura hivatalvezető (TáTK)
Cseszregi Tamás oktatási igazgató (Okt. Ig.)
Lengyel Ágnes igazgatóhelyettes (Okt. Ig.)
Kmeczik Anikó osztályvezető (Okt. Ig.)

Kimentést kért(ek)/távol maradt(ak):

Gácser József igazgató (Kancellária)
Hamar Imre rektorhelyettes
Knyihár Eszter irodavezető (NSI)

Az OKT elnöke – a tanácsülés megnyitása után – az emlékeztető hitelesítésére Krebsz Annát kérte fel.

Az előzetesen kiküldött napirend módosítására előterjesztett javaslat:

- A Természettudományi Kar előterjesztésében az Erasmus Mundus Design Measures (EMDM) pályázati szándék bejelentése közös képzésben indítandó Political Geography mesterképzési szak létesítésének előkészítése céljából, amely első napirendi pontként tárgyalandó.

A Tanács a pótlólagos előterjesztést és a módosított napirend tárgyalását egyhangúan elfogadta.

NAPIRENDI JAVASLAT

I. Bejelentések

- Erasmus Mundus Design Measures pályázati szándék Political Geography MSc létesítésére irányulóan.

II. Szak(ok) létesítése/indítása, nyilvántartásba vett adatainak módosítása

- gyógypedagógia alapképzési szak indítása angol nyelvű képzésben – autizmus spektrum pedagógiája, értelmileg akadályozottak pedagógiája, hallássérültek pedagógiája, látássérültek pedagógiája, logopédia, pszichopedagógia, szomatopedagógia, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirányokkal – Budapest képzési helyen, nappali és levelező munkarendben a 2024/2025. tanév I. félévétől

III. Tantervmódosítás(ok)/új tanterv(ek)

- gyógypedagógia alapképzési szak autizmus spektrum pedagógiája, értelmileg akadályozottak pedagógiája, hallássérültek pedagógiája, látássérültek pedagógiája, logopédia, pszichopedagógia, szomatopedagógia, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirányokkal (nappali, levelező)

IV. A nyelvvizsgával és a nyelvismeret oktatásával, illetve mérésével kapcsolatos egyetemi álláspont egyeztetése

V. Egyebek

Az elfogadott napirendi pontok tárgyalása:

I. Bejelentések

Az Oktatási és Képzési Tanács egyhangú szavazattal hozott I/2023. (I. 27.) OKT sz. állásfoglalása értelmében a Természettudományi Kar által előterjesztett - **Political Geography MSc létesítése kezdeményezéséhez Erasmus Mundus Design Measures (EMDM) pályázati szándék jóváhagyását javasolja** a Szenátus számára. A TTK pályázatot kíván benyújtani egy cseh-magyar-grúz-ukrán konzorcium (Ostrava-ELTE-TSU Tbiliszi-TSNUK Kijev) tagjaként a mesterszak létesítésére. A konzorciumvezető a cseh partner (Ostrava) lenne.

II. Szak(ok) létesítése/indítása, nyilvántartásba vett adatainak módosítása

Márkus Eszter az opponensek bírálatára válaszolva előzetesen írásban is és az ülésen szóbeli hozzászólásában is megindokolta az előterjesztés rendhagyó formáját, azt, hogy a Kar a nyolc szakirányra, illetve azok egymással lehetséges párosításaira tekintettel, a könnyebb átláthatóság miatt mutatta be a szak teljes tantervét egyetlen Excel táblázat helyett több táblázatos szerkesztési struktúrában, illetve hogy a magyar nyelvű képzés tantervének teljes körű módosítása és az angol nyelven történő szakindítás egybeesése miatt nem készült két külön előterjesztés.

Szóbeli hozzászólásában Rónay Zoltán az angol nyelven indítandó logopédia szakirány tervezett tanterve kapcsán véleményéből kiemelte, hogy nem célszerű olyan tárgy beszerzése a tantervbe, amelyet a szakindítás nyelvén nem lehet oktatni, célszerű azt kiváltani valamely más tárggyal.

Az angol nyelven történő szakindítás és a tantervmódosítás esetében a Tanács egyhangúlag hozta meg támogató határozatát.

Az Oktatási és Képzési Tanács egyhangú szavazattal hozott II/2023. (I. 27.) OKT sz. állásfoglalása értelmében a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar által előterjesztett - **gyógypedagógia alapképzési szak** - autizmus spektrum pedagógiája, értelmileg akadályozottak pedagógiája, hallássérültek pedagógiája, látássérültek pedagógiája, logopédia, pszichopedagógia, szomatopedagógia, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirányokkal - angol nyelvű képzésben, Budapest képzési helyen, nappali és levelező munkarendben a 2024/2025. tanév I. félévétől történő - **indításának jóváhagyását javasolja** a Szenátus számára.

III. Tantervmódosítás(ok)/új tanterv(ek)

Az Oktatási és Képzési Tanács egyhangú szavazattal hozott III/2023. (I.27.) OKT sz. állásfoglalása értelmében az alábbi tantervek módosítása kezdeményezésének jóváhagyását javasolja a Szenátus számára:

- gyógypedagógia alapképzési szak autizmus spektrum pedagógiája, értelmileg akadályozottak pedagógiája, hallássérültek pedagógiája, látássérültek pedagógiája, logopédia, pszichopedagógia, szomatopedagógia, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirányokkal (2023/2024. tanév I. félévétől, nappali, levelező)

IV. A nyelvvizsgával és a nyelvismeret oktatásával, illetve mérésével kapcsolatos egyetemi álláspont egyeztetése

Cseszregi Tamás szóban is ismertette az írásban, az ülést megelőzően a tanácstagok részére kiküldött előterjesztés lényegi elemeit, melyek szerint

- a felsőoktatási intézményeknek kell gondoskodniuk az adott szakon szerezhető szakképzettség gyakorlásához szükséges idegen szaknyelvi ismeretek oktatásáról,
- a tanterv részeként biztosítani kell a feltételeket ahhoz, hogy a hallgató megszerezhesse a tantervben meghatározott, az adott szakon szerezhető szakképzettség gyakorlásához szükséges idegen szaknyelvi ismereteket,
- a felsőoktatási intézménynek a tantervben foglaltak szerint kell biztosítani a tudásmérést is, amely során meghatározhat az idegen szaknyelvi ismeretként elfogadható államilag elismert nyelvvizsgát vagy más nyelvtudásmérést is.

Jelezte azt is, hogy amennyiben a szaknyelvi ismeretek oktatása a tantervbe beépítésre kerül, vélhetően többletköltséggel kell majd számolni, ugyanis a hallgatótól – mivel tantervi követelményről van szó – költségtérítés nem kérhető. Kitért arra is, hogy amennyiben valamilyen nyelvismeret előírására kerül sor, akkor annak az elsajátítását is elő kell segíteni, így szükség lehet akár általános nyelvtanításról is gondoskodni az adott szakon előírt szaknyelvi ismeretek oktatása mellett.

Somssich Réka kérdésként vetette fel, hogy mindenképpen szükség van-e egy külön nyelvismeretmérésre vagy elegendő pl. egy szaknyelvi kurzus elvégzése, aminek kredit megszerzésével történő lezárása, teljesítése önmagában igazolhatja a szaknyelvi oktatás megtörténtét, az elvárt szaknyelvi tudást.

Cseszregi Tamás szerint, ha a hallgatónak kötelező elvégeznie a tantervbe beépített szaknyelvi tárgyat, akkor külön mérési pontot nem kell beépíteni a rendszerbe, hiszen a tárgy elvégzése nélkül nem szerezhet majd abszolutóriumot.

Horváth Krisztina szerint meglepő, hogy nem módosultak a tanárszakok képzési és kimeneti követelményei is, amelyekben a nyelvvizsga még mindig követelményként szerepel (a tanárszakok KKK-it kormányrendelet tartalmazza, annak megjelenése is várható).

Müller Viktor véleménye szerint az általános nyelvtudás fejlesztése nem kötelessége az egyetemeknek, csak a szaknyelvi fejlesztést írja elő az új szabályozás. Jelezte, a Karon olyan irányban indult el a gondolkodás, hogy az alapszakos képzésben megtartanák azt a jelenlegi gyakorlatot, hogy a szakdolgozathoz idegen nyelvű szakirodalom feldolgozását várják el, a kérdés az, hogy ez mennyiben felel meg a törvényi előírásoknak. A mesterképzések esetében pedig nem jelenthet akadályt beépíteni a tantervbe pl. szaknyelvi kurzusokat, illetve azt, hogy egyes kurzusokat angol nyelven kelljen teljesíteni, lehessen felvenni, tekintettel arra, hogy a Karon a legtöbb szak már amúgy is indul idegen nyelvű képzésben. Mivel a szaknyelvi tudás mérését a tantervbe kell beépíteni, az alapszakokra vonatkozó megoldás esetén szükséges lehet a szakdolgozati kreditek megszerzését biztosító tárgyak tartalmának felülvizsgálatára (a védés már nem része a tantervnek).

Rónay Zoltán kérdésként vetette fel azt, hogy valóban jól érti-e, ha nem ír elő a szak semmilyen nyelvizgaskövetelményt, akkor a tantervbe építetten pl. idegen nyelvű szakirodalom feldolgozásával stb., az adott kurzusból való jegyszerzéssel teljesíteni lehet a szaknyelvi ismereteket?

Cseszregi Tamás szerint abban az esetben van csak szükség valamiféle „mérés”-re, ha nincsen a tantervbe dedikáltan beépítve kötelezően elvégzendő szaknyelvi jellegű tárgy.

Véleménye szerint célszerű lenne beilleszteni a tantervekbe egy szöveges kitélt arról is, hogy az adott szakon van-e, ha van, mi az elvárt nyelvek köre, az elvárt nyelvismeret szintje.

Rónay Zoltán szerint, ha elvárunk konkrét szintű szaknyelvi ismeretet, akkor annak az oktatását is biztosítani kellene. Nem reális azonban a mai körülmények között pl. egy idegen nyelvi lektorátus ismételt felállítása. Javaslat az, hogy egyetemi szinten ne uniformizáljunk, szakonként lehessen meghozni a megfelelő megoldást, hiszen a szak felelőse látja leginkább, hogy melyik szakon hogyan kell/lehet megfelelni a követelményeknek. Az Oktatási Igazgatóság által összeállított előterjesztést ajánlott „menü”-ként javasolt elfogadni, de meg kell adni a lehetőséget arra, hogy minden szak maga dönthesse el, abból mit szeretne választani.

Somssich Réka is egyetért azzal, hogy minél szakspecifikusabbnak kell lennie a nyelvi követelményeknek, ill. teljesíthetőségüknek. Kérdésként merült viszont fel az, hogy a különböző munkarendek követelményei eltérhetnek-e egymástól, amely kérdésre válaszul Cseszregi Tamás rávilágított arra, hogy a szakon megszerezhető szakképzettség tekintetében nem lehet különbség aszerint, hogy milyen munkarendű (telephelyű stb.) képzésben szerzi azt meg a hallgató, így a követelmények szintjén sem lehet eltérés.

Müller Viktor azon kérdésére, hogy elfogadható-e „mérés”-ként egy idegen nyelvű publikáció szakdolgozatban való feldolgozása, Cseszregi Tamás kiemelte, ez a „mérés”-nek lehet egy módszertana, de minden szak esetében az lenne a helyes, ha le lenne írva, hogy van-e és ha van, mi a szakon elvárt nyelvek köre, szintje, továbbá a szaknyelvi követelmények elsajátításához hogyan segítjük hozzá a hallgatót és hogyan mérjük a megszerzett szaknyelvi tudást. Lehetséges, hogy a normál tanterv keretében is megvalósulhat a szaknyelvi követelmény, nem kell feltétlenül szaknyelvi órákat beépíteni a tantervbe, abban lenne célszerű dönteni, hogy mik azok az elemek, amelyek beillesztésre kerülhetnek a tantervbe.

Rónay Zoltán felhívta a figyelmet arra, hogy a jogszabályból az következik, ha a szak előír bármiféle külön nyelvi mérést, akkor bizonyítani is kell azt, hogy arra a szak tanterve felkészítette a hallgatót.

Cseszregi Tamás szerint a szaknyelv elsajátítását kurzus végzésével/szakirodalom feldolgozásával, kreditismeréssel stb. lehet igazolni. Ezek után nem a KKK-k írják elő az egységes nyelvi követelményeket, hanem azokról az egyes egyetemek maguk döntenek, akár az azonos szakot indító egyetemektől eltérő módon is. Ez lehet akár az adott intézmény minőségi mutatója is, érdemes minőségügyi szempontokból is áttekinteni a kérdést.

Horváth Krisztina jelenleg úgy látja, hogy 0 kredites, órátlan tanegységként, megfelelt/nem felelt minősítéssel értékelve, kritériumtárgyként fogják a Karon ezt regisztrálni.

Szabóné Szitányi Judit elmondta, hogy a TÓK egyfajta portfólió lehetőségében gondolkozik, ahol a hallgató egy lista elemeiből kiválaszthatja, hogy a nyelvismeret tekintetében mit tudott eddig teljesíteni, és ezt az illetékes szervezeti egység vezetője (vagy a szakfelelős) verifikálja.

Müller Viktor szerint fontos, hogy a tényleges szaknyelvi tudás pl. a szakma képviselőivel való kommunikációt jelenti, mindenféle külső „mérés” csak nagyobb arányú lemorzsolódáshoz vezetne.

Horváth Krisztina szerint a fő kérdés, hogy a szakma gyakorlásához szükséges nyelvi kompetenciákat az Egyetem/a szak tudja-e biztosítani, illetve mérni, vagy sem.

Horváthné Molnár Katalin szerint fontos különbséget tenni a szaknyelvi ismeret és a nyelvtudás szintjének mérése között. A szaknyelvet ismeri az, aki pl. olvas, használ idegen nyelvű szakirodalmat stb., a „mérés” pedig a nyelvizsgarendszerhez, -rendeletéhez, a nyelvvizsgálóval való egyenértékűséghez stb. kapcsolódik.

Antoni Györgyi felajánlotta, hogy amennyiben szükséges, az Origo Kft. készsággel vállal részt a mérésben, hiszen az, hogy mi nevezhető alap-, közép-, ill. felsőfokú nyelvi tudásnak, az mérésen alapul.

Rónay Zoltán szerint azt kell először eldönteni, mi a cél:

- az, hogy a hallgatónak legyen szaknyelvi tudása/ismerete,
- az, hogy igazoljuk, a hallgató képes pl. egyetemi előadás tartására az adott idegen nyelven,
- az, hogy igazoljuk, mi „mérünk”?

A szak szempontjából szükséges szaknyelvi követelmény teljesítését ugyanis lehet igazolni, de azt, hogy a szak elvégzéséhez szükséges szaknyelvi tudás egyenértékű-e bármivel, azt nem tudjuk igazolni.

Horváth Krisztina felvetette, hogy a törvénymódosítás más szempontból felveti a mesterséges intelligencia kérdését, ill. annak felhasználhatósága kérdését is, hiszen a nyelvi kompetencia fogalma napjainkban épp átalakulóban van, akár az is megkérdőjelezhető, szükség van-e nyelvi kompetenciákra.

V. Egyebek

Lengyel Ágnes a működési engedély felülvizsgálati eljárásra hívta fel a figyelmet, amely kapcsán kiemelte a szakmai gyakorlóléhelyek biztosítása, nyilvántartása területet, az ezzel kapcsolatos formális szerződések meglétét. Jelezte, hogy 2023. február 2-án kerül sor az Oktatási Hivatalban egy központi tájékoztatóra. A felülvizsgálat során a teremkapacitás, a könyvtári, kollégiumi, oktatói ellátottság területén is várható átfogó vizsgálat.

Zentai László ismertette, hogy az Egyetem részéről dr. Rikker Emília koordinálja ezt a feladatot, ebből az is látszik, hogy ez jellemzően egy igazgatásszervezési feladat lesz.

Márkus Eszter felvetette, a jelentkezők megfelelő tájékoztatása miatt problémás, hogy a szakonként felvehető min.-max. létszám nem került be a felvételi tájékoztatóba, a transzparencia teljes megszűnése zavaró.

Arra a kérdésre, hogy a jövőben hogyan kell eljárni azokban a mesterszakindítási esetekben, amikor nem kerül sor a MAB szakértői kirendelésére, illetve milyen formanyomtatványon kell benyújtani ezeket a kérelmeket az OKT felé, Cseszregi Tamás Zentai László egyetértésével azt javasolta, hogy amíg az OKT nem dönt másképp, addig a MAB űrlapot célszerű használni.

Egyéb észrevétel, hozzászólás nem érkezvén, a Tanács elnöke az ülést bezárta.

Budapest, 2023. január 27.

.....
Dr. Krebsz Anna
hitelesítő

.....
Dr. Zentai László
elnök